

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Paupertas Religiosorum propria sine proprio Propugnata

Wissingh, Anton

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Quæstio V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49625](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49625)

bebit, ut talia pecularia sibi reservet, procuret, præexcipiat, ex intentione huc illucque secum transportandi; ne novissimus error fiat peior priore. Permittatur ergo licitus necessariorum usus, & tollatur omnis abusus.

Objectio, quæ contra hîc jam resoluta posset moveri à non-nemine nolente rectè intelligere, solvetur ex dicendis in quæstione sequenti. Itaque sit

Quæstio V.

Quomodo intelligendus sit sequens textus S. Constitut. Urbanarum, ut non pugnet contra præmissas resolutiones, qui habetur in c. 6. Regulæ tit. 2. § 6. qui talis est: *Si quis verò extra nativum conventum obierit mobilium bonorum, à Superioribus sibi pro necessitatibus ad usum concessorum, quæ apud se tunc haberet, deductis curationum & funerum impensis, medietas altera nativo conventui, altera verò ei, in quo extremum clausit diem (dummodo ibi de familia fuerit) applicetur.* h. i. Ante responsionem

N. I. Peculiarista ex hoc textu format talem pro se discursum. Si talis mortui Fratris mobilium medietas uni, & altera medietas alteri conventui sit applicanda; ergo supponunt, seu permittunt nostræ Urbanæ Constitutiones, aliquem habere posse aliquid in particulari ad usum necessitatis suæ, ad quod *totum* non habet jus conventus ille, in quo moritur talis; & consequenter supponitur is Frater adhuc vivens habuisse illud
ita

ita, ut non esset de communi mensa vel massa, nec illi incorporatum, nec ex bonis conventus illius, in quo moritur. Sed priùs

N. 2. Licet in dicto textu non explicitè fiat mentio pecuniæ; Supponamus tamen, ibi nomine *mobilium bonorum* quoque comprehendi pecuniam (licet posset fortè quis non sine fundamento opinari, ibi non comprehendi pecuniam, eò quòd dicatur, *quæ apud se tunc haberet*; Religioso autem privato, maximè ægro-tanti numquam licet *apud se habere pecuniam, etiam cum Superioris consensu*: nam hic est quintus inter 10. actus proprietatis, in c. 7. Reg. tit. 1. *Quicumque res superfluas, vel curiosas, & pecuniam ipsã apud se habuerit, usq; utatur, etiã de permissione, & voluntate Prælati, h. i.* Deinde religiosus, qui tempore mortis apud se illicitè habuisse pecunias postmodũ convincitur tamquam proprietarius, exhumandus est, si jam in loco benedicto sepultus sit, & in sterquilino, juxta SS. Canones, sepeliendus cum pecunia, suæ perditionis causã; non puniendus autem hac pœna, si alias res apud se illicitè habuisset.)

N. 3. In dicto textu S. Constit. Urban. fit mentio 1. de iis, *quæ conceduntur à Superioribus* (suppono, quòd licitè) 2. *ad usum pro necessitatibus.* 3. *quæ apud se tunc haberet.* Ubi *ly haberet* cum sit imperfectum, æquivalere facit propositionem huic conditionali, *si illa apud se tunc haberet.* Insuper per illam particulam *haberet* insinuatur quoque, quòd fuerit merè usuarius non juris, sed simplicis usurpationis, *licita*, ut supponitur.

N. 4. Quòd hæc dispositio sit ibi specialis in favorem natorum conventuum ; unde dicitur *si quis verò*, quasi conditionata exceptio à communi seu generali regula. Et circa hoc dubium esse nequit, quòd S. Constitutiones nostræ possint in particulari cum exceptione disponere de mobilibus relictis à Fratibus post mortem, qualitercumque ad illos pertinuerint, ut vel ibi, vel alibi applicentur.

N. 5. Dupliciter potest contingere, quòd mobilia ad usum pro necessitate alicuj personæ à superiore concedantur. *Primò* de bonis istius conventus, cui etiam manent ; attamen solus usus-facti tali Religioso in particulari pro tempore utilis est, v. g. Superior ex pecunia conventus coëmit plurima linea interiora vestimenta, item strophila, mappas, mantilia &c. eaque reponit in communi vestiario, ex hac intentione, ut cuiuscumque Fratrum, sive sit Filius nativi istius conventus sive non, sive incola, sive advena, sive de familia sive non, exinde pro necessitate ad usum suppeditentur ; & post usum & lotionem, denuo ad commune vestiarium reponantur, & maneat de mensa communi.

Secundò ita, quòd tali particulari Religioso fuerint v. g. à consanguineo, vel bono patrono datae, citra expensas à conventu factas : vel, quòd talis Religiosus pro particulari necessitate sua, labore speciali aut industria, vel dexteritate procurarit talia. In quo casu (licet, quidquid monachus acquirit, monasterio acquirat ; & proinde strictè loquendo nihil nisi monasterio incorporatum

tum

tum possit licitè haberi aut teneri à monacho, seu Religioso) potest nihilominus Superior talis Religiosi usui speciali talia licitè applicare seu destinare, propter ipsius specialem indigentiam, corpulentiam, vel debilitatem, aut personæ dignitatem, vel specialem, quam profitetur, artem, scientiam, occupationes, negotia &c. At hic est casus specialis, nequiquam verò generalis ita vivendi consuetudo, à S. Constit. Urbanis approbata, aut præscripta.

N. 6. Licet in cit. textu fiat solum mentio *mobiliū concessorum à Superioribus* &c. utique licitè (quia lex non supponit peccatum in subdito, maxime morti proximo, nisi aliunde probeatur,) Supponamus tamen etiam nunc, non incongruè posse & debere quoque comprehendere illa mobilia, quæ *illicitè* sive cum, sive sine superioris consensu talis quis tunc haberet. Cujus ratio est; quia legis hujus specialis dispositio non videtur hic habuisse specialem (*per se, & exclusive*) reflexionem ad *licitum*, vel *illicitum*. sed ad relictum à Fratre jam defuncto.

N. 7. Duplex potest considerari Status Religionis nostræ Minorum Conventualium. *Primo* ille, quem S. Constitutiones Urbanæ; dum compilabantur, in Religione nostra tunc invenerunt, qualem Reverendissimus P. N. Generalis, immortalis memoria dignus *Felix Franceschini Cassianus* in præfatione ad S. Constitutiones Urbanas 1628. 21. Septembris talem depingit, & fuisse deplorat, in quo *regularis disciplina variis, qui in ipsam irreperant, abusibus erat labefactata,*

h. i. *Secundo is*, quem S. Constitutiones Urbanæ principaliter intenderunt, cujus Status promovendi aut introducendi intentionem suam fuisse hanc explicat mem. Reverendissimus P. Generalis Lc. scilicet *regularem disciplinam novis Constitutionibus suffuliam pristino candori, Seraphici Patris nostri Regula, NB. communisque viæ observantia, quantum presentia tempora sinunt, conformem reddere.* h. i. His ita prænotatis, facilis est responsio ad quæstionem. Itaque.

Re. 1. Quòd textus ille in titulo quæstionis adductus non videatur (salvo meliori iudicio) intelligendus de mobilibus, ad usum particularis Fratris concessis in primo sensu notabilis quinti, sed solùm in secundo sensu ejusdem notabilis. *Ratio prioris est*; quia talia mobilia sunt illius Conventûs propria, ad quæ proinde talis particularis Religiosus nullum habet jus, nec specialem ullam attinentiam, vel cohærentiam. Hinc nec natus illius Conventus potest ex ullo titulo habere ullam ad talia prætensionem (quem tamen S. Constitutiones Urbanæ hic supponunt, ut dictus textus habeat locum, & causam justæ executionis.)

Ex hoc patet ratio posterioris, quia, si in ullo casu, maximè in hoc sensu intentio S. Constitutionum Urbanarum habebit locum; & potestas legislatoris congruè se extendit ad disponendum de talibus bonis, juxta dicta in notabili quarto, eò, quòd natus Conventus sicut habet majorem obligationem ad Fratres seu Filios suos natos, ita & magis congruam, magisque fundatam

tam

am prætensionem ad relicta ab eis, si nulli Conventui specialiter propria sint. *Quoad hunc secundum sensum.*

R. 2. Quòd S. Constitutionum Urbanarum dispositio apertius locum habeat, si loquamur de primo Statu Religionis nostræ, in notabili septimo explicato. Nam, cum indefinitè loquantur, utique, si necdum inveniant apud Religiosos debitam ac requisitam mobilium communitatem, sed antiquam adhuc quasi peculiaritatem sic justè disponunt de peculiaribus his relictis. Quæ tamen pariformiter & universaliter locum habere nequeunt pro secundo Statu notabilis septimi, & primo sensu notabilis quinti.

R. 3. Si Religiosus nostri Ordinis extra nativum Conventum moreretur in alio, in quo est de familia: & post mortem ejus adveniret aliquod legatum pium in favorem talis Religiosi (ex nescientia legantis, quòd ille jam mortuus sit) & tamen heredes velint, quòd Ordinis Conventui applicandum sit, id videtur totum applicandum Conventui nativo, & ita à me resolutum, ac practicum fuit in certo casu. *Ratio est;* quia tunc cessat conditio addita in S. Constitutionibus Urbanis, hæc scilicet, *quæ apud se tunc haberet:* Proinde tale legatum non debet dividi inter duos Conventus. Occasio tale quid faciendi dum se mihi offerret, putavi me obligatum ad ita faciendum. Responsio ergo videtur etiam locum habere in omni casu, in quo talis Religiosus moriens non censetur *apud se habere aliquid*, id est, non

D 5 habere

58 *Religiosa Paupertatis*
habere in proxima facultate usus-facti. Hæc di-
xerim, salvo meliori iudicio.

Ex his ergo peculiarista nequit generale & in-
definitum patrocinium accipere pro se; ideoque
manent vera, quæ in priori quæstione resoluta
sunt. Sed occasione resolutorum in hac, &
priori quæstione, movetur ulterius controversia;
pro qua expedienda sit

Quæstio VI.

Quomodo intelligendus textus S. Consti-
tut. Urbanarum in c. 3, Reg. tit. 20. §. 6,
de discedentibus è Conventu in Conven-
tum, de quibus sic ibi ordinatur, & præcipitur:
*Quapropter Superior Conventus, à quo quisquam
discesserit, omnia, quæ secum detulerit, libros, ve-
stes, pecunias, etiam pro viatico tantummodo da-
tas in schedula diligenter adnotabit, eamque ad
Superiorem Conventus, ad quem is proficiscitur,
opportune transmittat, cui idem Frater eorum
omnium rationem reddere teneatur. h. i.*

Ex hoc textu peculiarista sibi jam tum spem
facit, & hanc conclusionem erroneam, apud se-
metipsum dicens: ergo cuicumque Religioso Or-
dinis nostri fas est, in quancumque quantitate
(etiam per se, & indefinitè loquendo) libros,
vestes, pecuniam convasare, conquirere, & con-
servare pro se, ut possit ea de loco in locū, de Con-
ventu in conventū secum transportare. Et maximè
animatur, dū cit. textus videtur innuere per parti-
culam hanc acenmulativam *etiam*, quòd pecunia
pro viatico danda sit distincta ab alia pecunia,
quam